

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU PĀRVALDĪŠANA

VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA

2009. gada 30. septembrī valsts fondēto pensiju (pensiju sistēmas otrā līmeņa) līdzekļus pārvaldīja 10 ieguldījumu pārvaldes sabiedrības, piedāvājot 27 ieguldījumu plānus.

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS DALĪBNIKI

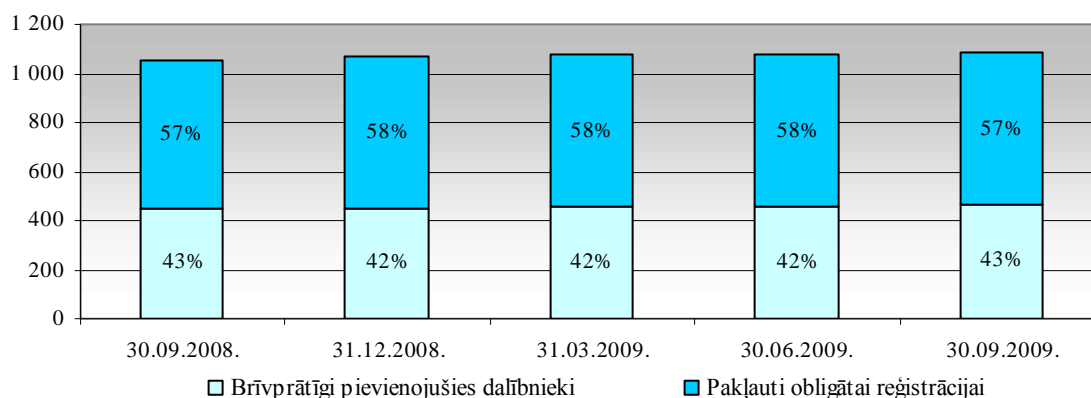
Līdz 2009. gada 30. septembrim valsts fondēto pensiju shēmas otrajam līmenim bija pievienojušies 1,089,355¹ dalībnieki jeb 93.2% no Latvijas ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem².

624,601 jeb 57.3% no visiem valsts fondēto pensiju shēmas dalībniekiem tai bija pievienojušies obligātā kārtā³, savukārt 464,754 dalībnieki jeb 42.7% bija pievienojušies brīvprātīgi (sk. 1. att.).

1. attēls

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS DALĪBNIKU STRUKTŪRA

(skaits perioda beigās; tūkst.)

2009. gada trīs ceturkšņu laikā 195,228 (17.9% no valsts fondēto pensiju shēmas dalībniekiem) valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieki bija mainījuši ieguldījumu plānus.

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻI

2009. gada 30. septembrī valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plānu neto aktīvu apmērs salīdzinājumā ar 2008. gada 30. septembri bija pieaudzis par 65.6% un sasniedza 665 milj. latu.

Pasaules finanšu tirgus stabilizācijai bijusi pozitīva ietekme uz valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānu darbību. Vidējais valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānu ienesīgums⁴ 2009. gada 30. septembrī bija 12.4% (2008. gada 30. septembrī tas bija -7.3%), atsevišķiem ieguldījumu plāniem ienesīgums bija robežās no 5.2% līdz 21.6% (2008. gada 30. septembrī – no -18.0% līdz 8.2%) (sk. 1. tabulu). Valsts fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānu darbības rezultātu nosaka attiecīgā ieguldījumu plāna veids – konservatīvais, sabalansētais vai aktīvais. Konservatīvo plānu līdzekļi pārsvarā tiek izvietoti zema riska aktīvos, un to vidējais ienesīgums bija 8.3%, savukārt sabalansēto un aktīvo ieguldījumu plānu darbības rezultāti ir

¹ Šeit un turpmāk izmantota Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras apkopotā informācija par valsts fondēto pensiju shēmas dalībniekiem.

² Centrālās statistikas pārvaldes informācija – www.csb.lv.

³ Visas personas, kas dzimušas pēc 1971. gada 1. jūlija un tiek reģistrētas valsts pensiju apdrošināšanai, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra reģistrē par shēmas dalībniekiem obligātā kārtā.

⁴ Ieguldījumu plānu ienesīgums – ieguldījumu plāna daļas vērtības izmaiņas pret tās vērtību gada sākumā; izteikts gada procentos.

visvairāk pakļauti finanšu tirgus svārstībām, un to vidējais ienesīgums attiecīgi bija 9.7% un 13.5%.

1. tabula

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU DALĪJUMS IEGULDĪJUMU PLĀNU VEIDOS ATBILSTOŠI IEGULDĪJUMU PLĀNU VIDĒJAM SVĒRTAJAM IENESĪGUMAM

Ieguldījumu plānu veids	30.09.2008.			30.09.2009.		
	Vidējais svērtais ienesīgums gadā (%)	Plānu skaits	Tirgus daļa (% no kopējiem aktīviem)	Vidējais svērtais ienesīgums gadā (%)	Plānu skaits	Tirgus daļa (% no kopējiem aktīviem)
Konservatīvie	-1.6 – 8.2	9	16.1	5.2 – 13.3	10	24.1
Sabalansētie	-3.7 – 0.8	4	7.4	9.1 – 13.4	4	8.4
Aktīvie	-18.0 – -1.1	12	76.5	7.2 – 21.6	13	67.5

Ieguldījumu plānu pārvaldīšanas izdevumi veidojas no atlīdzības līdzekļu pārvaldītājam⁵, atlīdzības turētājbankai⁶ un pārējiem ieguldījumu plānu pārvaldes izdevumiem⁷. Ieguldījumu plānu pārvaldīšanai 2009. gada trijos ceturkšņos tika izlietoti 1.52% no ieguldījumu plānu vidējiem neto aktīviem (no gada sākuma), attiecīgi konservatīvajiem plāniem – 1.1%, bet sabalansētajiem un aktīvajiem plāniem – 1.6% un 1.6%.

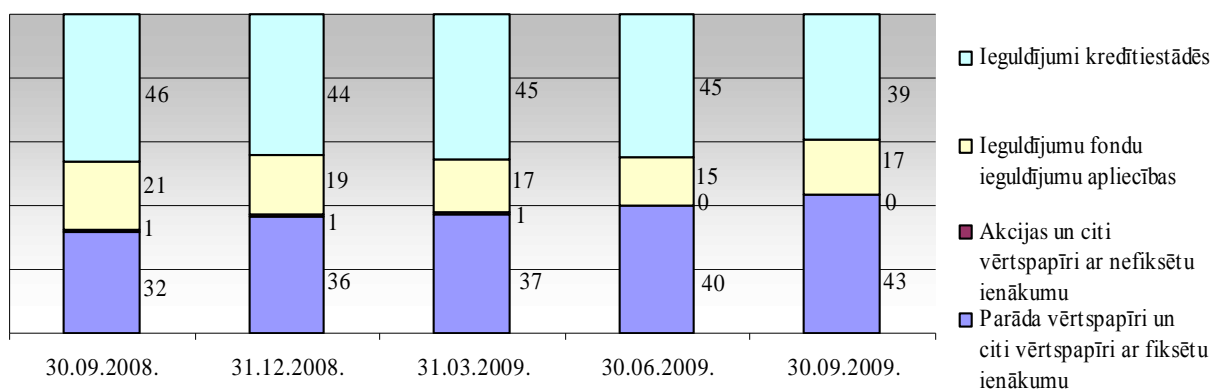
Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plānu finanšu ieguldījumu apmērs 2009. gada 30. septembrī bija pieaudzis līdz 668 milj. latu un bija par 66.2% lielāks nekā 2008. gada 30. septembrī.

Ieguldījumu struktūrā turpinājās tendence palielināties ieguldījumiem parāda vērtspapīros un citos vērtspapīros ar fiksētu ienākumu (salīdzinājumā ar 2008. gada 30. septembri palielinājums par 11.6% procentu punktiem), un 2009. gada 30. septembra beigās tie sasniedza 289 milj. latu jeb 43.3% no ieguldījumu kopsummas. Tajā pašā laikā ieguldījumu kredītiestādēs īpatsvars samazinājās par 7.4 procentu punktiem, sasniedzot attiecīgi 260 milj. latu jeb 38.9% no ieguldījumu kopsummas, savukārt ieguldījumi ieguldījumu fondu apliecībās samazinājās par 3.4 procentu punktiem, sasniedzot 117 milj. latu jeb 17.4% no ieguldījumu kopsummas (sk. 2. att.).

2. attēls

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS IEGULDĪJUMU STRUKTŪRA

(procentos)

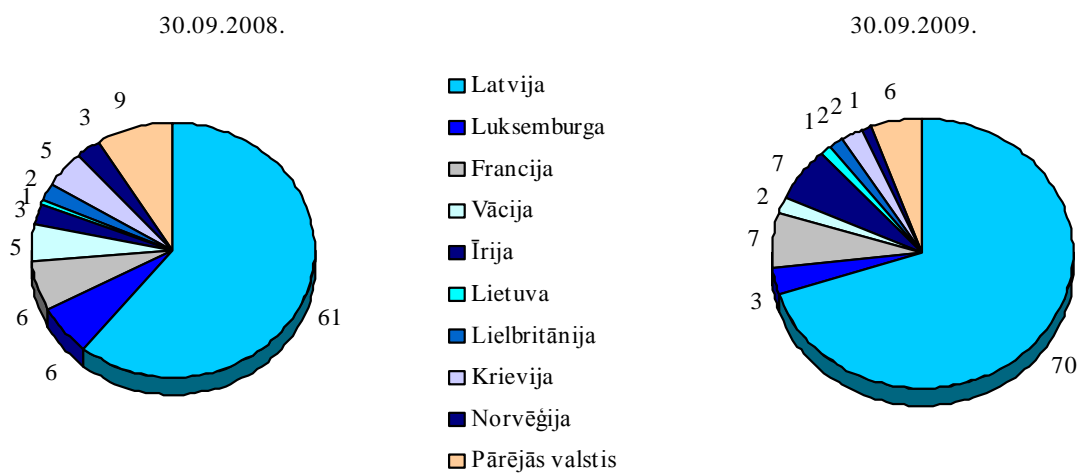
⁵ Komisijas nauda, kas pienākas līdzekļu pārvaldītājam saskaņā ar pārvaldīšanas līgumu.

⁶ Komisijas nauda, kas pienākas turētājbankai saskaņā ar pārvaldīšanas līgumu un turētājbankas līgumu.

Ieguldījumu īpatsvars Latvijā 2009. gada 30. septembrī bija 70.1% no ieguldījumu kopsummas jeb 468.2 milj. latu, savukārt 199.6 milj. latu bija ieguldīti 30 citās valstīs, kā arī starptautiskajās finanšu institūcijās (sk. 3. att.). Eiropas Savienības valstīs tika veikti 95.4% no ārvalstu ieguldījumiem.

3. attēls

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU ĢEOGRĀFISKAIS IZVIETOJUMS⁸
(procentos)

⁷ Atlīdzība, kas pienākas revidentiem, kā arī citi ieguldījumu plāna pārvaldes izdevumi.

⁸ Vērtspapīri (t.sk. ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības) sagrupēti atbilstoši vērtspapīra emitenta izcelsmes (reģistrācijas) valstij.